

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Nasprotja v slovenski politiki.

I.

Parlament je zaprt; naši poslanci bi bili radi „delovali“, ali „nehvaležna“ vlada jih par dni pred katastrofo k posvetovanju o parlamentarnem „delovanju“ niti pozvala ni. Zbor naših poslancev je, kakor že mnogokrat, zopet enkrat — obsedel med dvema stoloma.

Poslanci so se razšli na svoje dome; ravno sedaj imamo Slovenci gotovo vzrokov dovolj, da politiko, katero zastopajo naši poslanci v državnem zboru in pred svetom, nekoliko razmotrujemo, sedaj, v teh parlamentarnih, za naše „delavne“ poslance izvestno neprostopljivih počitnicah.

Kaka pa je ta ljuba naša, v državnem zboru zastopana politika?

Politika je ona umetnost, ki ima navajati narod in državo k sreči ter blagostanju. Če je že za pojedince precej težavna takošna umetnost srečnega življenja, je za vse ljudstvo, ves narod, vso državo takošna umetnost tem težja. V zamotanem družbenem organizmu, kjer se križa toliko interesov pojedincev, raznih stanov ter asociacij, je pot med štrnjami mnogovrstnih nasprotstev čisto res križev pot. Ne čudimo se torej preveč, ako nahajamo v praktični politiki toliko nedoslednosti, toliko slabostij; saj je celo politika v Nemčiji, katera stoji dandanes menda blizu na vrhuncu doslej sploh možne politične vsotvršenosti, precej nedostojna, in znan je oni „Zickzackkurs“ v poslednjih letih.

Da vlada v naši Avstriji že več desetletij strašen „Zickzackkurs“, tega pač ni treba povdarjati. Sam cesar se je nedavno izrazil v Peštu, da je naše politično življenje prava sramota, v posmeh vsemu svetu.

Nas danes na tem mestu ta „Zickzack“ avstrijski toliko ne zanima; pač pa smo si zopet svesti, da je naša slovenska po državnih poslancih zastopana politika v slabem pomenu besede prava avstrijska politika.

Vzemimo si najprej našo visoko, najvišjo politiko, — politiko zunanjo. V

skupno delegacijo naše monarhije prihaja vsako leto po 1, reci jeden cel slovenski poslanec. V delegacijah se razgovarja in kritikuje o našem zunanjem ministertvu, o skupnem finančnem ministertvu, eventualno si še upa kdo reči katero o vojnem ministertvu.

Kako pa nastopa takšen delegat vseh Slovencev v tej najvišji reprezentativni korporaciji?

Sedaj stoji na čelu zunanjega ministertva Poljak, grof Gołuchowski, na čelu skupnega finančnega ministertva pa Madjar pl. Kállay, (o vojnem ministertvu govoriti je odveč).

Kako politiko imata Gołuchowski in Kállay, ve že ves svet, samo mi ne; saj drugače si ne morem tolmačiti načina slovenske kritike obeh ministrov. Oba sta složna zagovornika obstoječe trozveze v prospeh nemške politike proti slovanski. Pa dočim naša krščansko-narodna zveza — oziramo se tu le na slovenske njene člene — v solidarnosti s Čehi obsoja zunanjo politiko Gołuchowskega, zagovarja — posebno njeno dunajsko glasilno — z neko čudno, prečudno, skoro neverjetno vneto politiko Kállayovo. In vendar jadrata oba, Gołuchowski in Kállay, Kállay in Gołuchowski, po enem in istem vetru.

Tu ne moremo vzeti obeh ministrov predmetom natančne kritike. Kdo in kaj je movens zunanjega ministra, je obče znano tudi tistim, ki morda ravno ne čitajo zanimive dunajske smotre „Fackel“. Madjarski Žid, sekcijski šef v zunanjem ministertvu, pl. Dóczy, ki spreminja svoje naboženstvo kakor srajco (dal se je dvakrat krstiti, pa vselej se je vrnil k sinagogi nazaj, kakor je nanesla ravno špekulacija po lepih denarjih in bogatih dotah). Dóczy torej je factotum zunanje politike naše monarhije; njemu na pomoč je svetovni regiment židovsko-liberalne žurnalistike. Da bi tako „katoliškega“ grofa, kakor je Gołuchowski, zagovarjala „krščanska“ zveza, to bi bilo res preveč. Akoravno ga nihče ne pobija — ali nedostaje zmožnosti, ali dobre volje, ne vemo — ga vendar tudi nihče ne zagovarja, v tem oziru naše zastopništvo Čehom vsaj sekundira.

Ali čudo božje, kar se ne sme proti

Gołuchowskemu, to se sme proti zvestemu njegovemu bratcu in sodruhu, proti Kállayu. Prvi ima (po sodbi naše zveze) kratkovidno protislovansko, celo protiaustrijsko politiko, drugi je (po sodbi iste zveze) „genialen“ državnik, napreden financier (ker najema investicije zunaj v Nemčiji!), pokrovitelj prave kulture, sreča in biser slovanskega juga.

Ne vemo, kako bi imenovali to kritiko in hvalo od strani našega zastopništva; ali je naivna, ali je pa zlobna. Upajmo prvo.

Kállay ima „zielbewusste (!) Hände“, ali ta cilj napovedal mu je pokojni Bismarck, in v Berlinu čuvajo skrbno nad tem ciljem! Naši poslanci stojé pa v zunanji politiki, kakor vsaj sami zatrjujejo, na slovanskem stališču, so za zvezo z Rusijo in Francijo proti Nemčiji in Italiji — klerikalni poslanci krščanske zveze tudi druge politike imeti ne smejo kakor ono, katero jim veleval v Vatikanu kardinal Rampolla, in ta deluje baje na uničenje trozveze — v istem trenutku se pa ešofirajo za Kállaya bolj nego podkupljene liberalne novine in oni dunajski žurnalisti, katerim plačuje Kállay izlete v Bosno, ves logis in še marsikaj drugega prav „pošteno“. Kako povišuje Kállayev švindler z onimi bosenskim pavičoni (n. pr. na pariški razstavi) publicist v „Süden“, to je res malo preveč! Kállay nakupi „bosenskih“ fabrik: tov v Egiptu ali kje drugje, jih razstavi v Peštu in Parizu, a naši „Jugoslavlani“ so zamaknjeni nad tem. Ali naši politiki ne čitajo nobenih novin, časopisov in revij, ali ničesar o svetu ne izvedó? Saj vendar ne tiči nič drugega za tem?

Da izvaja Kállay dosledno Bismarckov program, recimo nemško madjarski program, razvidno je iz tega, da zna jako dobro porabljati obstoječe nasprotstvo med katoliškimi Hrvati in vstočnimi Slovani za svoje namene. Ali menijo naši vneti „katoličani“ naposled, da je Kállay res tudi vnet papist in klerikalec? In v eni sapi stremijo zastopniki našega naroda na jedni strani s Čehi vred po slovanski, na drugi strani pa po — Bismarckovi politiki! To je sfiga klerikalne Jugoslavije! Bismarck je bil

razumen mož, ki se je izogibal vsega di rektnega nasprotstva z Rusijo, s katero je živel v najlepšem miru, in pod katere patronanco je l. 1866. pobil Avstrijo in 1870/71 Francijo. Pač pa je umel naše državnike napeljati, da bi hodili na Balkanu zanj po kostonje v ogenj. No, lepših težakov za takšen posel pa ne bi bil mogel najti niti Bismarck, kakor so se ponudili Kállayu naši „jugoslovanski“ politiki.

Pisec teh vrstic noče izreči sodbe, kako stališče naj zavzemajo Slovenci v zunanji politiki; ali to pa sme naglasiti, da se naj ljudem ne meče peska v oči; aut — aut, krop in voda pa ne smemo biti, sicer ostanemo še dalje v posmeh vsega razumnega sveta. Stališče bodi ali Bismarckovo-nemško, ali pa slovansko-avstrijsko. Oboje je pa slepilo!

Nikakor nismo mnenja, da za male narode, kakor smo Slovenci, nima smisla svetovna politika, kakor jo naj oficialno zastopa zunanje ministertvo. Nekateri pre-realistični, to je jednostranski politiki mislijo, da je nam malim vse jedno, kako cesto ima takozvana velika politika, da se tostran Litave nimamo brigati za počenje Madjarov onkraj Litave itd. Za tak realizem bi mi preveč ne dali. S svetovno politiko mora računati dandanes že vsak razumen pojedinec, vsak pojedin tovarnar, vsak trgovec, celo vsak kmet. Da se našega kmeta daljna Amerika v gospodarskem in vsled tega i v političnem oziru ne dotika nič, kdo bi hotel to trditi? In vendar so avstroslovanski politiki, n. pr. bivši minister Kaizl sam, ki govoré: kaj nam je mar Ogrsko? Pač žalostno, če nam Ogrsko ni nič mar, zato „pa tudi Ogri, boljše rečeno Madjari, madjarski grofi in Žid, diktirajo vsej naši dvoglavi Avstriji zunanjo, radi tega pa tudi notranjo politiko!

Po našem mnenju je temeljita svetovna politika ravno za male narode jako poučljiva in tudi tolažljiva; ako vidi kdo izmed nas samo Nemce, k večjemu še Italijane na svetu, to pa, kar se godi drugod, na zapadu in vztoku, kjer ni Nemcev in Lahov, pušča v nemar, takšen prerad otopi ali obupa.

LISTEK.

Spomini na Bosno.

Spisal Jos. C. Oblak.

Bil je to pač žalosten prizor na ljubljanskem kolodvoru, ko smo se zbirali zastopniki bele Ljubljane, da se odpeljemo k slavnosti „Trebeviča“ v Sarajevo. Na ušesa Vam povem, gospod urednik, da se nas je zbralo 3 — reci troje.

Mej potom se nam je pridružila še petorica Slovencev, da nas je bilo skupaj osem, kateri smo zastopali Slovence.

Vse drugo zanimanje za to slavnost pokazali pa so Hrvati. To je bilo vrvenja in šundra na zagrebškem kolodvoru. Zastava pri zastavi, ljudstva pa toliko, da se je vse trlo.

Skoro je zahajalo večerno solnce, ko se je začel vlak pomikati proti Sisku, prenapolnjen z živahnimi vdeležniki slavnosti. Petje, godba, sokolske trobente, vmes šum in vrišč ljudij — dolgo, dolgo se to ni moglo poleči, in zopet in zopet se je ponavljalo na postajah, kjer se je naš vlak vstavljal ter sprejemal nove izetnike.

Mrak je legel v tem čez velikanske

planjave, ki se razprostirajo od Zagreba proti Sisku in naprej proti Brodu.

Naš „posebni“ vlak pak je drdral po tej tihi ravnini, dočim nas je pozdravljala vihteč v zraku svoj „šešir“ s polja od dela odhajajoči hrvatski kmet v svoji karakteristični obleki: belih širokih hlačah in beli srajci, ki mu visi čez hlače skoro do kolen.

Daleč ti plava oko vozečemu se tod, a ne uzre ti nobene višave in izpremembe.

Na postajah pa so se pojavljali kratkočasnejši prizori. Pozdravne pesmi, ki nam jih je pel hrvatski narod, razlegale so se daleč v tiho noč, vmes pa so kalili nočni mir navdušeni kliči: „Živeli Hrvati“ in „Živeli Slovenci“, nas Slovencev — vseh skupaj osem — pa je bilo tedaj, da po pravici povem, malo sram.

Bila je že trda noč, ko smo prižvižgali do postaje Sunji, kjer se odcepi železniška proga proti Banjaluki. Približali smo se tudi že nekoliko bosenski meji, katero tvori od Jasenovca dalje Sava.

Jasenovac, Gradiška, Sibinj bili so kmalu za nami, in ko je odbila ura dobro polnoči, bili smo v Slavonskem Brodu, kateremu nasproti leži onstran Save Bosanski Brod, kjer nam je treba prestopiti na bosanski vlak.

Nešteta množica vsula se je iz vlaka na velikanski peron krasnega kolodvora v Bosanskem Brodu. Stopili smo na bosanska tla. Kolodvor v Bosanskem Brodu je naravnost velikanski, čakalnice in obednice so z nenavadnim konfortom opremljene.

Dolgo časa je trajalo, da sta se mogla napolniti oba posebna vlaka, ki sta se odpeljala kmalu drug za drugim. Okoli 3 ure — dnevna svetloba je že jela prodirati skozi megljo — odpeljal se je drugi vlak proti jugu po besanskih tleh, po tako znanem Ivanskem polju.

Čuden vtis napravi na té na obeh straneh takoj v začetku velika, neobdelana planjava, porastena z neplodno, skoro neprodno hosto. Slovo damo bregovom Save, ki tira, od Broda naprej tvoreč mejo mej Bosno in Slavonijo, proti Belgradu svoje valove ponosnemu Dunavu. Ozkotirna železniška proga drži nedaleč od brega bosanske Ukline, ki se izliva pri Brodu v Savo, proti Derventu. Dolgo ni videti nobene višave; šele od Derventa dalje začne se svet polagoma vzdigati ter se začno kazati neznatne višavice. Zapustimo tudi bregove Ukline ter se hočemo prepeljati čez nizko, polagoma stopnjujoče se hribovje, katero režejo plitve doline, na ono stran v dolino reke Bosne.

Vožnja po velikanskih, lepo izpeljanih serpentinah postaja zelo zanimiva. Solnce je ravno vzhajalo, narava je začela kazati prijaznejše lice. Že se nam smehljajo zdaj nasproti deloma porasteni, zeleni, deloma obdelani bregovi z redko posejanimi kočami seljakov. Te kočje pa so silno borne, pritlikave hiše železniških čuvajev in postaje so proti njim skoraj palače.

Na staciji Han Marica dosežejo serpentine največjo višino, in od tod se začne viti proga ob potoku Veličanki navzdol proti dolini Bosne, katere valovi skoraj zablisejo k nam gori iz široke njene struge.

Skoraj 10 ur se voziš po tej dolini z železnico, a velezanimiva je in romantična zlasti od Doboja, kjer se jame ožiti tja do Sarajeva ter se zopet tudi razširja v večje ravnine. Skozi njo pa se vije mogočna Bosna, ki ima svoj vir v zahodnem kotu sarajevskega polja, kjer vre in hobni na dan izpod temnih bregov Igmana planine liki naša Ljubljana izpod ljubljanskega vrha pri Vrhniki, samo da je izvir Bosne mnogo lepši in interesantnejši.

Od Doboja pa do Modriča je dolina Bosne jako široka, in le male višave jo obmejujejo na obeh straneh. Od Modriča naprej pa napaja Bosna veliko planjavo — del Po-

K položaju.

Ker se določi proračunski provizorij s § 14. ter se za najnujnejše investicijske potrebe najame 50 milijonov kron, piše oficijozno glasilo vlade: Razumljivo je, da poseže vlada po drugih sredstvih, ker ji je regularna parlamentarna pot zaprta, da ugodi najsilnejšim potrebam ljudstva, ter da se ne ustavi dela tam, kjer bi bila škoda neizogibna. Tajiti pa tudi ni, da je poraba § 14. za izvršitev investicij spremenila obstrukcijo v docela nebolesto akcijo. Čim bolj nadomestuje § 14. parlamentove funkcije, tem lažje se morejo udati stranke prijetnosti obstrukcije. Ako sprejema § 14. gospodarske posledice, torej posledice obstrukcije, nase, mora sčasoma za stranke in volilce odpasti popolnoma najmočnejši vzrok, ki jih priganja nastopati proti obstrukciji. Tega dejstva se ne sme pozabiti, ako stremijo stranke za povratek parlamentarizma. — Vlada je torej prav dobre volje s svojim § 14. ter si dovoljuje celo jako cinične dovtipe! Kako dolgo še? — Brošura dr. Ebenhocha se izreka za oktroiranje vladnega jezikovnega zakona, ki naj bi se popravil po spomenici Čehov in levce, in za oktroiranje novega državnozbornskega pravilnika. Izreka pa se proti razpustu državnega zbora, kar žele nemški in češki radikalci. Ebenhoch pa se poteza tudi za nemški posredovalni jezik. Nemščina bodi jezik parlamenta in armade. Morda nastane v listih vihar in morebiti še kaj več, pripraviti se treba na vse. Uprava pa bo morala dokazati, da ji ni za hegemonijo ali za zatiranje tega ali onega naroda. Na vsak način treba zbrati, da bi mislili Čehi, da se jih pritiska ob steno, in da se vlada proti njim. V oktroiranem jezikovnem zakonu jim treba priti čim najbolj nasproti. Ebenhoch izjavlja, da katoliški narodni stranki zveza s Čehi nikdar ni bila posebno simpatična ter namiguje, naj bi si vlada sestavila novo večino, v kateri pa bi Čehov in večjega dela nemških narodnih strank ne bilo. In tako je navdušen za oktroiranje, da pravi: „Vsak dan, ki ne prinese oktroiranja, je izgubljen!“ Ebenhochu in njegovi katoliški narodni stranki niso desničarske stranke nikdar nič zaupale. Sedaj se je pokazalo, da so imele prav. Ti klerikalni Nemci so nepošteni zavvezniki, ki so svoje zavveznike, zlasti pa Čehi, vedno le ovirali.

Nemški šovinizem

proti češkemu pivu je, kakor znano, provzročil, da se s 1. julijem precejšnje povišanje carina za uvoz plzenskega in drugih čeških piv na Nemško, akoprav se je oglašalo mnogo zmernejših elementov proti tej nameri. Zdaj so prijaviteli berlinski zastopniki desetih čeških pivovarjev vsem gostilničarjem in odjemalcem, da so vsled nove višje carine omenjeni zastopniki čeških pivovarjev prisiljeni, podražiti pivo za toliko, kolikor znaša povišana carina in sicer kot „Flottenzoll“, to je za 3 marke 40 pfen. hektoliter. Dosedanji drugi pogoji ostanejo nespremenjeni. Nekateri nemški listi zabavljajo sedaj in skušajo nahujskati občinsavine, dokler se ne združi pri Samacu s Savo.

Mimo več manjših postaj pomika se naš vlak, zdaj bližajoč se, zdaj zopet oddaljuje se strugi Bosne proti prvemu večjemu kraju ob železnici v dolini Bosne — Doboju.

Iz kupeja že jamemo opazati bosansko nošo: fes, turban, zadaj široke, doli viseče, od kolena do gležnjeve pa ozke hlače. Na postajicah nam ponujajo mladi Bošnjaki vode. Pa niso preveč zaupljivi. Predno ti še da tako malo Bošnjake kozarec iz rok, nahnuli te: „Daj mi krajcar!“, da mu morda ne uideš. Tika pa bosanski seljak vsakega, malega in velikega, mladega in starega, in čudno se mu zdi, če ga vičeš.

„Doboj!“ — Starinski grad nad mestom in njega mogočno zidovje, napravlja globok utis, kličeč nam v spomin krvave dni iz leta 1878. Tudi velika tovarna za sladkor poleg Doboja vzbuja našo pozornost.

Tu se odloči proga proti jugovzhodu v široko stransko dolino Šprece, ki se izliva pri Doboju v Bosno, proti Tuzli, dočim se proti jugozahodu od Doboja vleče stranska dolina Usore.

Bujna polja in travniki širijo se okoli Doboja, a dolina se začinja kmalu ožiti. Prepeljemo se čez Bosno na njen desni breg ter se vozimo ob Bosni na desnem bregu skoro prav do mesta Maglaja, drugega zgodovinskega kraja. (Dalje prih.)

stvo proti češkim pivovarjem, ker skušajo odvaliti to carino na nemške konsumente češkega piva, češ, pri pokritju za stroške novega nemškega brodovja se je smatralo kot samo ob sebi razumljivo, da morajo zvišanje carine na inozemska piva trpeti inozemski pivovarji. Seveda! Še tega bi se manjkalo, da bi Čehi pri vsakem hektolitr piva, katero popijo njihovi nemški „prijatelji im Reiche der Gottesfurcht und frommen Sitte“ s polčetrto nemško marko prispevali v pomnoženje nemškega brodovja „ad majorem Germaniae gloriam!“ Za tako grozno naivno pa vendar Nemci ne bodo smatrali čeških pivovarjev, ki so itak dosti prizadeti po omenjenem povišanju carine na pivo.

Naslednik grofa Muravjeva.

Grof Lambsdorff, tačasni vodja ruskega zunanjega ministrstva, v inozemstvu ni tako znan, kakor bi vpricho svoje starosti zaslužil. Tega pa je kriva tudi njegova kariera in njegov značaj. V inozemstvu ni imel nikdar nobenega diplomatskega opravka, razen tega je nasprotnik vsakih zunanosti, ker je samsvoj, rezerviran mož. Tisti pa, ki ga poznajo, ga hvalijo kot moža, ki je delaven in ima v svetovni politiki najširše obzorje. Zato je gotovo, da bo grof Lambsdorff vodil zunanjo politiko v sedanjem težavnem času s previdnostjo, jasnostjo in gotovostjo ter po intencijah carja. Grof Lambsdorff je že vodil pred Muravjem začasno posle zunanjega ministrstva.

Revolucija na Kitajskem.

Glede usode Tsientsina je došla vest, ki je sila razburljiva. Vodja metodistovskih misijonov v Tsientsinu, Friderik Brown, je poslal iz Tsifuja listu „Newyork Journal“ sledečo brzojavko: Ravno kar sem pobegnil na nemški topničarki iz Tsientsina. Mesto so bombardirale kitajske čete več dni. Vse predmestje tujcev je porušeno. Poročnik Wright ameriškega brodovja in 50 mornarskih vojakov, ki so nam bili poslani na pomoč, so bili deloma ubiti, deloma ranjeni. Streljivo je porabljeno. Garnizija trpi strašno. Pomoč je potrebna nujno. Iz Šanghaja pa poročajo, da je tujcem sovražni princ Tuan bombardiral Tsientsin s 45 topovi. Tsientsin je štirinajst dni popolnoma odrezan. Ne le boksarji, nego tudi regularne čete so napadale tujce, naselnike in tuje čete zunaj in znotraj mesta. Požgali so skoraj vse hiše tujcev, katerih žene in otroci so se zatekli že 15. t. m. na magistrat. Bajje so pomorili Kitajci nad 50 tujcev. Angleški admiral v Taku in državni podtajnik Brodrick sta izjavila, da dobé evropske čete v Tsientsinu do sobote jutraj pomoč. Ako se to ni zgodilo, potem se je bati najhujšega, da so maloštevilno mednarodno posadko Kitajci ujeli in pomorili ter posekali vse tujce. Američanski poročnik Wright je imel s svojimi 50 vojakov nalogo braniti kolodvor, toda Kitajci so ubili njega in skoraj vse njegovo vojaštvo. Admiral Kempff poroča, da je imelo okoli 400 ruskih in ameriških vojakov v okolici Tsientsina s Kitajci ljut boj, a da Rusi in Američani niso mogli premagati sovražnika. Bajje se je število Rusov in Američanov pomnožilo na 2000 mož, ki zgrabijo v kratkem iznova Kitajce. O usodi admirala Seymourja in njegovih vojakov ni nobenih poročil. Tudi iz Pekina ni nikakih vestij ter ne ve nihče, kaj se je zgodilo s poslaniki in tujci. Ladije v luki Taku je imelo menda v zadnjem boju z nabrežnimi forti tako škodo, da se ne upa pluti po reki Pejho navzgor Tsientsinu na pomoč, nego treba čakati, da dospo nove ladije, ki bodo pripravne, t. j. ne prevelike za plovitev po reki Pejho. Poroča se, da so imele ruske in francoske mornarske čete v boju pred lukom Taku velike izgube. Podkralj pokrajine Krontung, Li-Hung-Čang odpotuje 27. t. m. vendarle iz Cantona v Pekin. Njegova naloga je razgnati in pobiti boksarske čete ter posredovati med kitajsko vlado in mednarodnimi oficialnimi zastopniki. Avstro-ogrška bojna ladija „Marija Terezija“ je zapustila pod poveljstvom kapitana vit. Blessa pl. Sambuchija s 472 možmi 23. t. m. ob 5. uri zjutraj Pulj ter dospe v 40 dneh v luko Taku.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 24. junja. (Okrajna učiteljska konferenca.) V soboto 23. dne t. m. je bila v telovadnici I. mestne 5 razredne deške ljudske šole okrajna konferenca slovenskih ljudskih šol v Ljubljani.

Ob 8. uri otvorili konferenco c. kr. okrajni šolski nadzornik gosp. prof. Fr. Levec, pozdravi zbrano učiteljstvo in prisotna gosta: visoko častitega gosp. kanonika in stolnega dekana Andreja Zamejca in blag. gosp. magistratnega tajnika Evg. Laha, imenuje svojega namestnika g. nadučitelja Fr. Gabrška, učiteljstvo pa izvoli za zapisnikarja gđ. učiteljico Avgusto Matanovič in učitelja L. Jelenca. Potem naznani gosp. predsednik, kakšno usodo so imeli sklepi lanske konference. Naredili smo tri važne sklepe, ki so se predložili c. kr. deželnemu šolskemu svetu v odobrenje. Glede podrobnega načrta za telovadbo je sklenila konferenca, naj se sprejme načrt, kakor ga je izdelal g. učitelj Jakob Furlan, vendar naj se pa da še posebnemu odseku v pregled. V ta odsek so bili izvoljeni gg.: prof. Ilešič, učitelji Furlan, Kecelj in Likar in gosp. nadzornik je še povabil v odsek kot veččaka, c. kr. telovadskega učitelja gosp. Bruneta. Ko je odsek dovršil svoj nalog, je predložil načrt c. kr. deželnemu šolskemu svetu v odobrenje. Ker je je pa ravno zadnje čase gosp. prof. Brunet poslal v tisk priročno učno knjigo o telovadbi, je c. kr. mestni šolski svet sklenil, naj se Furlanov podrobni načrt natisne kot dodatek k Brunetovi knjigi. C. kr. mestni šolski svet pa bo naročil 50 izvodov Brunetove knjige ter jo s Furlanovim podrobnim učnim načrtom vred razdelil med mestne učitelje. Glede meščanskih šol se je izrekla konferenca, da je ustanovitev meščanskih šol po večjih, zlasti obrtnih krajih na Kranjskem posebno v Ljubljani nujna potreba in je zato nasvetovala, da naj se razveljavijo nekatera sedaj veljavna zakonita določila, ki ovirajo ustanavljanje in vzdrževanje meščanskih šol na Kranjskem ter izrekla slednjič željo, da bi se priredil v Ljubljani učni tečaj za one učitelje, ki nameravajo pridobiti učno usposobljenost za meščanske šole. Zadnji nasvet bo uvaževal c. kr. deželni šolski svet, v obče pa je mnenja, da naj se v prihodnje pri okrajnih učiteljskih konferencah ne razpravlja o meščanskih šolah, ker je dosti druge tvarine, o kateri naj se posvetuje. Predlogu gosp. učitelja Krneca o enotnem postopanju pri sklepih klasifikaciji tudi ni pritril c. kr. deželni šolski svet. Prav temeljito in zanimivo je bilo poročilo g. predsednika o nadzorovanju mestnih javnih in zasebnih šol. Izjavil, da je našel v veliki večini razredov in iz večine nadzorovanih predmetov v obče povoljne učne uspehe. Število nezadostnih učnih uspehov je jako neznatno in ga daleč presega število razredov, v katerih je mogel konstatovati prav dober napredek. Povsod je našel lep red in dobro disciplino. Podal nam je mnogo navodil, kako naj bi odpravili nedostatke pri vzgoji in pouku. Pozorno je sledilo učiteljstvo njegovim zanimivim izvajanjem. Ljubljansko učiteljstvo ima v svojem nadzorniku res izbornega šolnika. Po nadzornikovem poročilu je govoril g. vodja J. Maier o dunajskem učnem tečaju za zdravljenje jecajočih otrok po Berquandovi metodi in navodilo, kako je ravnati v šoli s takimi otroci. Na predlog g. Dimnika izreče konferenca gospodu poročevalcu zahvalo na zanimivi razpravi. G. ravnatelj Hubad pa še izrazi željo, da bi gosp. poročevalec priredil tak tečaj v Ljubljani, da nam pokaže tudi v praksi, kako nam je ravnati z jecajočimi otroci. Gospod vodja bo vstregel izraženi želji. Nato je govoril g. nadučitelj Fr. Črnač: V koliko naj se mestni učitelj ozira pri šolskem pouku na gojenje cvetic in sadjarstva. Lepim besedam je sledila glasna pohvala, in konferenca je izrekla g. govorniku zahvalo. Potem se odobre nasveti posameznih šolskih vodstev glede izpremembe učnih knjig v prihodnjem šolskem letu, in vzame na znanje poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu o okrajni učiteljski knjižnici. Pri nasvetih o nakupu novih knjig se je vnela daljša debata. Sprejet je bil predlog g. učitelja Beleta, da knjižnični odbor prosi slavni mestni zbor za zvikanje letne dotacije za okrajno učiteljsko knjižnico. V knjižničnem in stalnem odboru za šolsko leto 1900/1901. ostanejo isti člani. G. Gabršek je prijavil sledeči samostalni predlog: Okr. učiteljska konferenca skleni, da je ces. kr. zalogo šolskih knjig na Dunaju opozoriti na okorele izraze za novce v sedanjih računih, kakor: eden, dvo, deset, dvajsetvinaški novc, eden, deset, dvajsetvinaški novc, ter jo naprositi, da jih v prihodnji izdaji

nadomesti s primernejšimi. Predlog je sprejela konferenca. Gosp. Bele pa nasvetuje še dodatno, da naj se mesto besede vinar rabi heler, ker sta itak obe tujki. Učence moti, da izgovarjajo kratice h za vinar. Predlog je bil sprejet. S tem je bil izvršen dnevni red in gospod predsednik se spominja z navdušenimi besedami našega modrega vladarja, ki je pred 31. leti postavil z novim šolskim zakonom temelj današnji napredni in svobodni ljudski šoli. In zlasti letos, ko stopi v sedemdeseto leto svojega življenja, pošilja učiteljstvo zanj iskrene želje proti nebu, da bi mu večni Bog dodelil zdravje in srečo do skrajnih mej človeškega življenja. Gospod predsednik pozivlje zbrano učiteljstvo, da zakliče svojemu največjemu dobitniku, cesarju Francu Josipu I. „Slava!“ Učiteljstvo se je odzvalo navdušeno temu pozivu in zapelo cesarsko pesem.

S Krke, 21. junija. Gospod urednik, zelo smo se začudili, ko smo brali dopis s Krke z dne 19. junija v „Slovenskem Narodu“, zlasti zato, ker vemo, da ste dobili že večkrat kakšen dopis s Krke v zadevi našega župnika gospoda Jurja, pa ga niste hoteli natisniti. Morda pa ga niste prejeli, saj teče pri nas deroča voda Krka, in mogoče so dopisi, namenjeni vam, padli v vodo. Ta dopis pa ni šel čez naš most, ampak jo je krenil drugod po ovinkih in tako mislim, da vam dospe v roke. Mislimo tudi, da vas ovira kakšna posebna zveza z našim župniščem, da ne sprejmete nobenega dopisa, ker so bili zelo zanimivi, in ker mora večina faranov, posebno pa vaščanov požreti marsikatero grenko, po nedolžnem prišedši po opravkih v župnišče, od našega g. Jurja. Toda kakor je poročal zadnji dopis, naj župnik Boga zahvali, da ima tako mirne farane. Toda tudi potrpežljivost ima svoje meje. „Slovenski Narod“ ko nam je prinesel tisti dopis, je šel zelo hitro od rok do rok, potem pa zginil, da nihče ne ve kam. V bližnjih vaseh smo si izposodili drugo številko, in zdaj se ravna ž njo bolj previdno. Trgovec R., ki ima župnikove kuharice sestro za ženo, je kar skakal in besnel, da bi izvedel dopisnika. Prodajalnice je kar zaprl ter letal okoli in poizvedoval. Gospod župnik je bil pa tako sam iz sebe, da je celo vse otročje igrače pustil, zakaj vidite, gospod urednik, v našem farovžu je vedno več malih otrok. Eni govore, da so kuharici sestre, drugi pa da so „čigavi drugi“. Ako ima župnik pri sebi te otroke, mora tudi človek z najvažnejšim pravilom čakati. Letos je bilo v neki fari izpraševanje za velikonočno spoved. Župnik je vprašal nekoga, ki bere „Slovenski Narod“ in ga hotel pred vsemi pričujočimi zato osramotiti. Dejal je: „Ti boš pa zdaj povedal, kaj je najgršega na svetu? No, ali ne bo nič?“ Dotičnik pa je rekel: „Gasput, prosim, dajte mal počakat“. Župnik pa ga dregal: „Saj si kunšten, ker bereš „Slovenski Narod“. Može malo pomisli ter pravi: „Gasput, jest b' mislu, de je nargerš, če se akul farovža suše otroške pelnice“. Tako jo je bil skupil župnik. Tisti vaš dopis je iznenadil tako našega župnika, da je iskal konja, da bi bil dohitel dopisnika omenjenega dopisa in jezdaril kot njegov patron sv. Jur, samo da ne zna, pa „šolne“ bi izgubil, ako bi jezdit. Zategadelj se je premislil. Rečem samo še to: Ako boste vi ves roman tega župnišča izvedeli in napisali, ne boste razprodali samo štirih natisov brošure „Izgubljeni Bog“, marveč deset.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. junija.

— Osebna vest. V zmislu sklepa občinskega sveta podal se je danes gospod župan Hribar s posebno deputacijo na Dunaj, da na merodajnem mestu izposluje olajšav glede povračila posojil, dovoljenih ljubljanskim hišnim posestnikom.

— Imenovanja. Notarski kandidat g. dr. Karol Mosetig v Bovcu je imenovan notarjem istotam in notarski kandidat g. Miroslav Premrov v Gorici notarjem v Kobaridu. — Dež. predsedništvo je pomag. nega uradnika g. L. Lewickiga imenovalo asistentom XI. čin. razreda za hidrotehnično službo na Kranjskem. — Učitelj štirirazrednice v Radečah, g. Fr. Jordan je imenovan vodjo ljudske šole v Bukovju pri Postojini.

— Včerajšnji shod v Vevčah. Poročajo nam: Krščanskosocialne ljubljanske

korifeje Gostinčar, Kregar in Štefe so skilcale v Vevčah včeraj popoldne shod, ki se je vršil v ondotnem konsumnem društvu. Shoda se je vdeležilo tudi mnogo socijalnih demokratov, ki so se vzlic silnemu izizvanju vedli vseskozi mirno in trezno. Namen shoda je bil agitatoričen ter sta Gostinčar in bližnji kaplan delavcem priporočala, naj volijo v odbor delavske bolniške blagajne le „krščanskomisleče“ ljudi, ne pa „brezvercev“. Neki debelusen kaplanček kratkih nog in okroglega trebuška pa je predlagal, naj se pošlje „Sl. Narodu“ in graški „Tagespost-i“ popravek in — nezaupnica, češ, da sta poročala o minolem štrajku in njega vspehih lažljivo, ter je završil svojo govoranco s pozivom: „Zavpite vsi trikrat: Živio dr. Krek!!! Toda vse je molčalo, le 3—4 tercijalke so zavrisnile: „Živio!“, Kaplančka je to tako raztogotilo, da je rudeč kakor razljučen puran kričal nad delavci: „Le vpijte! Vpijte vendar!“ Toda tudi sedaj se ni odzvalo mnogo več glasov, pač pa se je oglasil neki delavec, ki je dejal: „Le vpijte, zato boste pa cukar še dražje plačevali!“ — ter mirno odšel. Krščanskosocijalne tercijalke, ki so se zbrale okoli rabiatne Štefetove žene, pa so zagnale radi te opazke silen krik in vik. Štefetovka je stekla celo za delavcem, pograbila kamen ter ga vrgla za njim. To je dalo poguma tudi drugim krščanskim socijalistinjam. Pobirale so kamenje in ga kakor toča metale za delavcem. Ženski tolpi se je pridružil tudi več moških, tako da je moral delavec bežati, sicer bi bil kamenan. Seveda je nastala potem silna razburjenost in nevarna razdraženost. Vladni zastopnik je shod nato naglo razpustil. Krščanski socijalisti ne morejo preboleti velikanske blamaže, katero so dosegli med minolim štrajkom njihovi voditelji. Zategadelj hujskajo strastno proti socijalnim demokratom, katerim edinim se morajo vevški delavci zahvaliti, da so dosegli vsaj nekaj prav ugodnih vspehov. Kršč. socialisti in njihova glasila se tudi bahajo, da so nabrali za štrajkujoče delavce denarne podpore. Toda nabrano podporo je dobilo komaj 1/4 delavcev in delavk, a še med temi večinoma le oni, ki so člani konsumnega društva. Delavke, ki so članice kons. društva, so dobivale največjo podporo, dočim niso dobile druge ničesar ali pa k večjemu 2—4 krone. Ostalo je zategadelj še precej denarja, ki pa se ne razdeli med delavce, nego se položi v hranilnico kot last konsumnega društva. „Sl. Narod“ je torej storil docela prav, ko je svaril pred kršč. socijalnimi pobiralci.

— Ivan Tomažič, župnik v Škofji Loki, je umrl včeraj proti večeru. Da si precej osornega značaja, pripadal je vendar mej tako imenovane mirnejše duhovnike. Svojim duhovnim pomočnikom ni nikdar pripustil, da bi se vdeleževali pri gospodarski organizaciji dr. Šušteršiča, in temu se je zahvaliti, da Škofja Loka še dandanes nima konsumnega društva.

— Pogreb Antona Sedeja, bivšega večletnega župana v Žireh in nevstrašnega privrženca narodne-napredne stranke, vršil se je včeraj popoldne ob največji udeležbi občanov in mnogoštevilnih prijateljev blagega pokojnika. Vrlo društvo „Sokol“ iz Idrije in žirovska požarna bramba vdeležila sta se korporativno pogreba. Idrijski pevci pa so peli ob gomili prav krasno. Prijateljev in somišljenikov je prihitelo obilo iz Idrije in tudi iz Ljubljane; z jedno besedo, takega pogreba žiri še niso videli, in bil je živ dokaz o velikem spoštovanju in ljubezni, katero je vžival pokojni naprednjak in poštenjak daleč čez meje svoje občine. Naj mu je lahka zemlja domača!

— Kresova slavnost na Drenikovem vrhu, katero je priredil „Sokol“ s prijazno pripomočjo g. gostilničarja Milavca, je bila letos navzlic ne ravno prijetnemu vremenu vendar posebno živahna. Mokrota in preteče svinčenosivo nebo, ki se niti po vso noč in vse dopoldne razsajajoči nevihti z raznimi nalivi ni hotelo zjasniti, nista zadržavala množice, ki je hitela na hrib. Po 8. uri je odkorakalo okoli 30 Sokolov v društveni opravi iz „Narodnega doma“ in so dospeli okoli 9. ure na vrh, kjer se je zažgal kres in so se spuščale rakete. Mej petjem ad hoc sestavljenega zbora Sokolov in družih pevcev užgal se je tudi umetalen ogenj. Vsi prostori bili so zasedeni in polni zabavajočega se občinstva. Ob polu 11. uri so odkorakali Sokoli s svetilkami

proti mestu in se jim je pridružil večji del občinstva, ki je navdušeno prepevalo vso pot do „Narodnega doma“. Komaj so bili dospeli Sokoli in spremljajoče jih občinstvo do mesta, se je zopet vtil dež, ki je pregnal z vrha zadnje izletnike. Pripomniti moramo še, da je bila postrežba navzlic neprijetnemu vremenu, ki ni obetalo toli obilne udeležbe, dobra, in občinstvo zadovoljno. Sploh se je pokazalo, da se bodo mali pešizletniki Sokola po ljubljanski okolici, katere namerava društvo na željo članov večkrat prirediti, prav udomačili in postali popularni. Razun članov, posebno mlajših, ki imajo pri taci izletih priliko utrjati s trajno hojo po sveži naravi in z raznimi vajami svoje telo in se ob enem tudi skupno zabavati, zbralo se bode gotovo na določenem kraju tudi mnogo starejših članov in prijateljev društva pri neprisljeni, nobenih posebnih priprav zahtevajoči prosti zabavi.

— Za Prešernov spomenik priposlala so narodna društva celjska odboru za postavljanje spomenika 200 kron kot prebitek akademije, prirejene dne 17. t. m. v celjski čitalnici v prid Prešernovemu spomeniku. Priznati moramo, da nas je posebno vzradostil ta čin narodne požrtvovalnosti Celjanov, in želimo le, da ga posnemajo vsa ostala slovenska društva, katere se dosihdob še niso odzvala svoji dolžnosti napram velikemu neprecenljivemu Prešernu.

— Na pripravnici se zaključil šolsko leto 30. t. m. Dne 2. julija pa se začno pod predsedstvom gosp. šolskega svetnika ravnatelja dr. Junowicza zrelostni izpiti, h katerim se je oglasilo 24 kandidatov (med temi 1 eksternist) in 52 kandidatinj (med temi 8 eksternistinj). Zrelostni izpiti za kandidate bodo trajali do 6. julija dopoldne; istega dne popoldne pa se začno izpiti za kandidatince ter bodo trajali do 14. julija.

— Dolenjske železnice. Pod predsedstvom barona Šveglja se je vršila v soboto na Dunaju VI. redna glavna skupščina delničarjev dolenskih železnic. Skupni dohodki so znašali 624.503 gld., torej za 37.851 gld. več ko lani. Stroški pa so znašali 400.787 gld. Čistega dohodka je 223.713 gld. Za obrestovanje in amortizovanje prioritetnih obli-gacij je potreba 249.240 gld., tako da znaša primanjkljaj 25.527 gld., za čegar delno pokritje se je vzelo iz rezervnega fonda 3546 gld. ostalih 21.989 gld. plača dežela. Predsednik baron Šveglj in pregledniki so bili izvoljeni iznova.

— Odlikovanje. V našo sobotno notico se je vrinila neljuba pomota, in jo popravljamo v toliko, da g. Adolf Petrin, kateri je bil od c. kr. trgovinskega ministrstva za svoje izvršno delovanje pri ces. kr. tehnološko obrtnem muzeju odlikovan, ni delovodja tvrdke J. Mathian, ampak poslovodjain solastnik znane narodne tvrdke Jakob Petrin v Ljubljani.

— „Gorenjski Sokol“ priredi povodom razvitja nove društvene zastave v nedeljo, dne 8. malega srpana 1900. Spored slavnosti: 1. Ob 10 $\frac{1}{2}$ uri dopoldne sprejme na kolodvoru deputacija iz Gorenjske došla narodna društva. Ob 12 $\frac{3}{4}$ uri na kolodvoru sprejem raznih z opoldanskim vlakom došlih narodnih društev, nato spreved po mestu. 3. Pred mestno hišo pozdrav gostov po županu, nato razvitje zastave. 4. Ob 1 $\frac{1}{2}$ uri banket v gostilni g. P. Mayrja (kuvert za osebo 3 K). 5. Ob 4. uri javna telovadba sokolskih društev na glavnem trgu. 6. Ob 5 $\frac{1}{2}$ uri koncert na vrtu Mayrjeve gostilne (vstopnina za osebo 60 vin., Sokoli v društveni opravi plačajo 40 vin. Pri koncertu sodeluje iz prijaznosti slavni čitalniški pevski zbor in godba prostovoljnega gasilnega društva). 7. Ob 7 $\frac{1}{2}$ uri odhod na kolo dvor. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejše odbor. Kdor se hoče udeležiti banketa, naj se javi najpozneje do torka dne 3. malega srpana odboru „Gorenjskega Sokola“. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— Državno podporo v znesko 300 kron je podelilo kmetijsko ministrstvo kmetijski podružnici na Čatežu, okraj Novomesto, za stroške pri rigolanju in nasa-janju trt.

— Čebelarški shod. V Celovcu se bo v dneh od 12. do 17. avgusta t. l. vršil čebelarški shod. Ker se bo na tem shodu poročalo o najnovejših uspehih čebeloreje in ker je kraj zborovanja blizu naše dežele, želeli bi bilo, da se tega shoda vdeležé tudi naši čebelarji.

— Smrti rešil je dne 23. junija popoldne g. Julij Lenassi, župan v Gornjem Logatcu, služkinjo tamošnjega okrajnega sodnika, ki je padla v visoko naraslo in deročo „Logašico“, in ki bi bila brezdvomno izgubljena, da ni g. župan, ki je slučajno slišal vpitje utopljenke, za njo takoj v vodo skočil, ter jo z lastno smrtno nevarnostjo potegnil iz deročih valov. Slava vrlému možu!

— Vabilo h koncertu, katerega priredi bralno društvo v Mokronogu dne 29. t. m. na vrtu gostilne „pri Lipi“, s sodelovanjem vojaške godbe c in kr. 53. pešpolka iz Zagreba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 1 K, rodbinske vstopnice 2 K. K obilni vdeležbi vabi vljudno odbor.

— Obesil se je 20. t. m. v gozdu „Podvrati“ 70letni Janes Rus-Perovec, rodod iz Vrvišča, pristojen v Trebnje. Posestnik Prelogar iz Vrat, občina Sv. Martin, ga je našel visečega na smreki. Ker je izgubil neko pravdo, se je Rus iz obupa obesil.

— Tečaj za telovadne učitelje se začne letos 24. septembra v telovadnici vseučilišča na Dunaju. Vaje so vsak torek, četrtek in soboto za prvi letnik, vsak ponedeljek, sredo in petek pa za drugi oddelek od 5.—7. ure zvečer. Pri oglasih se ozira pred vsem na kandidate, ki so dovršili srednje šole, v drugi vrsti pa na one, ki so dovršili učiteljišče. Kurz je brezplačen.

— Tlakovanje Volfvovih ulic. Piše se nam: Kakor smo čitali je mestni zbor sklenil, Volfve ulice za poskušnjo tlakovati s kamenitimi ploščami. Po našem mnenju je tako tlakovanje za tako ozke ulice, kakor so ravno Volfve skrajno neumestno. Promet na tej ulici je jako živahen, in že zdaj provzročujejo vozovi, ki zjutraj zgodaj drdajo po tej ulici tak ropot, da morajo vsacega vzdramiti, če bi imel tudi trdno spanje kakor medved. Kak ropot bo še le potem, ko bodo vozovi drdrali po kamenitih ploščah. Tako ozke ulice je tlakovati z asfaltom, nikakor pa ne s ploščami.

— Glas iz občinstva. Včeraj je bil velik naval pri večernem dolenskem vlaku. Mnogi izletniki v prijazno Lavrico, ki so se vračali z zadnjim vlakom ob pol 9. uri, morali so v zadnjem vagonu biti natlačeni kakor sardale, mnogi pa so morali stoje se voziti proti Ljubljani. V prvih dveh vagonih pa so se šopirile in prepevale pod vodstvom dveh duhovnih gospodov brumne izletnice, ki so se vračale menda iz Št. Vida. K sreči se je ta brumna družba izkrcala že na dolenskem kolodvoru, in so dobili ostali izletniki vsaj v poslednjem trenutku nekaj duška. Ali bi ne bilo možno pri taci prilikah preskrbeti vsaj še jeden rezervni vagon, da se izogne opravičenim pritožbam občinstva?

— Strela udarila je v soboto dopoldne v kozolec Neže Cerar, posestnice v Črni vasi št. 10. Kozolec je pogorel do tal. Strela je tudi omamila hlapca Lovrenca Karina, da je bil dlje časa brez zavesten. Škode je 400 kron, zavarovan je bil kozolec za 200 kron.

— Z dežnikom je ranil v obraz brez vsakega vzroka včeraj popoldne na Martinov cesti Franc Gartroža iz Šmartnega delavca Ivana Frakeljna in ga precej poškodoval.

— V pripravnici sta bila v soboto ukradena iz veže dvema gospodičnima solničnik in dežnik.

— Srna je ušla iz Šlajmerjevega vrta ob Zaloški cesti. Bila je noč in dan na vrtu, ki je ograjen z dilami. Srna je bila eno leto stara.

* Hrvatski ženski zdravnik. Sinaha zagrebškega odvetnika g. M. Tkaliča ter sestra pravnega referenta hrvatsko-slavonske hipotekarne banke g. Veljkota Šviglina, gospa dr. Milica Čavov roj. Šviglin je bila imenovana mestnim zdravnikom v Sredcu.

* Avtomobili v Zagrebu. V Zagrebu ustanove društvo, ki bode občinstvo vozilo z avtomobili mesto fiakarjev. Seveda se upirajo fiakarji tej moderni napravi, ker je huda konkurenca za nje, saj bode cena vožnje z avtomobili ista kakor fiakarjev.

* Oče morilec — obsojen na vislice. Pred graškimi porotniki je stal te dni 40letni kovač in bivši posestnik Mat. Uhl iz Sv. Nikolaja nad Drasslingom, ker je 6. maja t. l. z nožem zabodel svojega osemletnega sina Nikolaja. Matej Uhl je pijaci

strastno vdan ter je napravil vse svoje premoženje. Delati ni hotel ničesar in pretepai brez vzroka ženo in svoja otroka, Nikolaja in Josipino. Končno ga je žena zapustila, hči je šla na službo, sin pa se je zatekel k strijcu. Matej Uhl si je kupil neko siromašno kovačnico ter silil vedno svojo ženo, naj se vrne. A ta se ga je bala, saj ji je grozil že večkrat, da jo zakolje. 6. maja pa je poiskal sina Nikolaja, ki se ga vedno tako bal, da je trepetal po vsem životu, ako ga je le zagledal. Oče se je priplazil k sinu v hlev, kjer je deček spal v družbi s sinom strijca. Nekaj časa se je z njima pogovarjal, potem pa je sina zabodel in zbežal. Porotniki so ga obsodili na vislice.

* Strašen prizor na ladiji. Ne daleč Baziaša se je na Dunavu dogodil strašen prizor: Na srbskem brodu „Savi“ je zblaznel krmar Svetozar Rajković. Kričal je na vse grlo, da treba iti na suho, zgrabil nekoga mornarja ter ga vrgel v Dunav. Nato je začel daviti svojo ženo. K sreči so čuli na ladiji, ki je vlekla brod, ženin krik. S težavo so ukrotili blaznika ter ga zvezali. Mornar, ki ga je vrgel blaznik v vodo, se je rešil s plavanjem, žena pa se je tudi v kratkem opomogla.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. junija. V četrtek ob 12. uri bode nadvojvoda Franc Ferdinand vpričo cesarja, vseh nadvojvod in vseh, tudi ogrskih ministrov ter najvišjih dvornih dostojanstvenikov slovesno prisegel. Kakor se poroča poluradno, je ta slovesna prisega v zvezi z bodočo poroko nadvojvode z grofico Zofijo Chotek in njenimi eventualnimi sinovi. Vsem govoricam nasprotno, da se bo nadvojvoda Franc Ferdinand odpovedal svojim pravicam, se zatrjuje, da se nadvojvoda za svojo osebo ne odpove prav nikakim pravicam, ker mu tega po pragmatični sankciji ni treba storiti. Renunciacija se tiče le bodoče soproge in njenih sinov. Cesar podeli grofici Zofiji Chotekovi naslov vojvodinje ali kneginje. Poroka se bode vršila bržčas že v nedeljo na Češkem.

Dunaj 25. junija. Razen nadvojvode Ludovika Salvatorja, ki je na potovanju, se udeleže dvorne slavnosti vsi nadvojvode. Akte, ki se tičejo poroke nadvojvode Franca Ferdinanda, prinese „Wiener Zeitung“.

Praga 25. junija. Na Muški hori se je včeraj vršil češki ljudski shod, katerega se je vdeležilo 60.000 ljudi, veliko število drž. in dež. poslancev češkega veleposestva. Za red je skrbelo 80 orožnikov in 11 vladnih zastopnikov. Govorili so proti vladnemu jezikovnemu zakonu razni poslanci in uredniki, ki so zavračali tudi stališče socijalnih demokratov in realistov. Sprejeta resolucija zavrača vladni jezikovni zakon in proglašá rabo § 14. kršenjem ustave.

Praga 25. junija. Včeraj je sprejel cesar v jedno uro trajajoči avdienci češkega ministra drja. Rezeke.

Praga 25. junija. „Plzensky Obzor“ poroča baje iz dobrega vira, da je stališče dr. Körberja omajano. Körber se brani sklicati iznova državni zbor, dasi to krona želi, ter hoče v kratkem oktroirati jezikovni zakon. V zadnjem ministrskem svetu se je pokazala radi tega zakona in radi izpremembe opravilnika med ministri nejejinost.

London 25. junija. Iz Šanghaja se poroča, da je izdala cesarica-vdova ukaz, da je pomoriti vse otroke tujcev. Iz severnih krajev Kitajske beže tujci trumoma proti Tsientsinu in Pekinu.

London 25. junija. Glede usode tujcev v Tsientsinu se je je bati najhujšega. Ženske in otroci tujcev so se zbrali na nekem obzidanem vrtu, a kitajski topničarji so streljali baš na ta vrt in skoraj vse pobili. V Tsientsinu je komaj 3000 mednarodnih vojakov.

Šanghaj 25. junija. Američanski konzul je dobil iz luke Taku 22. t. m. sledečo brzojavko: Rusi in Američani, ki so hoteli 21. t. m. rešiti Tsientsin, so bili prisiljeni, umakniti se. V petek ponoči bodo skušali bržčas svoj naskok obnoviti, ako dobe dotlej pomoči. V četrtek ponoči je skočil s tira oklopni vlak.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škofji Loki se dobi (321-39)

ustna voda
z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 18. junija: Ivana Kosec, brivčeva hči, 17 mes., davica.
Dne 19. junija: Marija Bauer, steklarjeva žena, 40 let, prisad.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 506-3 m. Srednji tlačni tlak 736-0 mm.

Junij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temperat- ura v C.	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
23.	9. zvečer	734-4	14-8	sl. svzhod	oblačno	33-7 mm.
24.	7. zjutraj	736-9	14-6	sl. svzhod	del. jasno	
	2. popol.	736-0	20-8	p. m. jug	skoro jas.	
25.	9. zvečer	735-5	16-7	sl. jug	skoro jas.	00 mm.
	7. zjutraj	735-7	12-7	sl. vzjvzh.	megla	
	2. popol.	732-7	24-0	sl. jug	skoro jas.	

Srednja temperatura sobote in nedelje 14-7° in 17-4°, normale: 18-6° in 18-7°.

Dunajska borza

dne 25. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-80
Skupni državni dolg v srebru	97-40
Avstrijska zlata renta	115-80
Avstrijska krona renta 4%	97-65
Ogrska zlata renta 4%	115-80
Ogrska krona renta 4%	91-
Avstro-ogrski bančni delnice	1747-
Kreditne delnice	693-50
London vista	242-40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-70
20 mark	23-72
20 frankov	19-33
Italijanski bankovci	90-50
C. kr. cekini	11-33

Zahvala.

Za mnogostransko izraženo sočutstvo povodom smrti naše ljube matere oziroma stare matere, tašče in tete gospe

Marije Krašna

ter za mnogobrojno spremstvo drage ranjce k večnemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem našo srčno zahvalo. Posebej pa se iskreno zahvaljujemo za darovane krasne vence in velebenim gospodom pev-
cem društva „Slavec“ za ganljivo nagrobno petje. Srčna hvala vsem!

V Ljubljani, dne 25. junija 1900.

(1250) **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za srčno sočutje ob smrti našega nepozabnega soproga, oziroma brata, svaka in strica, blagorodnega gospoda

Pavla Guldenprein-a

c. kr. davkarja v p.

ter za častno spremstvo k večnemu počitku izrekamo tem potom več. duhovščini, gg. c. kr. uradnikom, slav. občinskim zastopnikom, gg. pevcem, vsem dragim prijateljem, znanem in sploh vsem, ki so prišli od blizu in daleč, najtoplejšo zahvalo.

Škofja loka, dne 25. junija 1900.

(1246) **Sofija Guldenprein**
žalujoča soproga s sorodniki.

lepih in priljubljenih slovenskih napevov za celine s podloženim besedilom. Napevi so izredno navduševalni, a zraven tega prirejeni v kolikor mogoče lahkem slogu. Cena 100 strani obsegajoči knjigi 5 kron, s pošto 40 vinarjev več. Dobiva se samo pri (667)

Jos. Sorg, Dunaj, III., Gerlgasse 18.

V najem se dá prodajalnica v Filipovem dvorcu

(proti Ljubljani) (1223-3)

in sicer takoj.

Povpraša naj se pri J. C. Mayer-ju.

Št. 4627.

Razpis učiteljske službe.

Na štirirazredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje služba učitelja-voditelja

s 1600 K letne plače, 200 K funkcijske doklade in z 2/3 doneskom k pokojninskemu zavarovanju.

Postavno opremljene prošnje naj se do 30. junija t. l. dološljejo podpisaneu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
dne 1. junija 1900.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanem in prijateljem žalostno vest, da je naša ljubljena mati, sestra in stara mati

Helena Dolenc roj. Potočnik

danes ob 8. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 72. letu svoje starosti v Gospodu zaspala.

Pogreb drage ranjce bo v ponedeljek 25. t. m. iz hiše žalosti na pokopališče v Selce.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Praprotno, dne 23. rožnika 1900.

(1251) **Žalujoči ostali.**

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani sin in brat

Ivan Dolenc

dne 23. t. m. ob 11. uri po noči po dolgi bolezni v 43. letu svoje starosti preminul.

Pogreb dragega ranjcega bo 25. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Selce.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Praprotno, dne 23. rožnika 1900.

(1252) **Žalujoči ostali.**

Preko meje naše domovine

širi se glas o izbornih testeninah „Prve kranjske tovarne testenin Znidaršič & Valenčič v Hlir. Bistrici“.

Zanesljivo prave so le v zaklopnih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem cenike zastoj in poštne prosto. (880-9)

Krepkega učenca

v mesarsko obrt vsprejme Anton Zupan, mesar na Starem trgu št. 18. (1248)

Mlajša vdova

išče dobro mesto kot gospodinja.

Reflektira se na dobro ravnanje.

Odgovor se prosi vpslati pod „dobro ravnanje“ do sobote 30. junija upravnštvu „Slov. Naroda“. (1253-1)

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Ansee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Nemeblovano sobo

v mestu ali v predmestju išče za takoj ali s 1. julijem uradnik.

Ponudbe pod „uradnik“ na upravništvu „Slov. Naroda“. (1249)

Prodajalka

izurjena v vseh trgovskih strokah na Kranjskem in Štajerskem, želi spremeniti svojo sedanjo službo takoj ali po dogovorjenem času. — Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“. (1221-3)

S 1. avgustom t. l. se odda na Sv. Petra cesti

meblovana soba

s hrano in postrežbo vred za 25 gid. na mesec. (1247)

Več se izve: Kolizej vrata št. 1.

Gostilna

s patentom na dobrem kraju se takoj odda.

Istotam so tudi (1225-2)

lepe kleti.

Naslov pove upravništvu „Slov. Nar.“

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo

opekarno

vedel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,

zarezo opeko (Strangfalzziegel), **stisnjeno strešno opeko** (Dachpressziegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann

opekarna s parno silo.

(1234-3)

Anton Hajfež

Minka Hajfež rojena Briski

poročena.

(1245)

Novoselo

Ljubljana

dne 24. junija 1900.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5 %.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(410-18)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Hotel I. vrste

s 16 pasajirskimi sobami, velikimi hlevi, ledenico, 3 orale obsejajočim vrtom v velikem provincialnem mestu na Hrvaškem ob železnici se prodaja pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji. (1236-2)

Vprašanja naj se pod „A. P.“ pošlje upravništvu „Slov. Naroda“.